

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Talmateriale på landsdelsniveau

Til brug for en omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet offentliggør ministeriet en række materialepakker med tal og data, der skal understøtte de lokale drøftelser.

Til brug for den kommende omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet præsenterer indeværende notat en række tabeller og figurer, som belyser faktorer med væsentlig betydning for den skønnede elevvolumen på de gymnasiale uddannelser i 2035, herunder den geografiske spredning af denne elevvolumen. Materialet kan benyttes lokalt og regionalt til at danne et overblik over og en forståelse af det skønnede elevgrundlag i 2035 ved epx-reformen, effekten af et skærpet karakterkrav og udfordringen med faldende ungdomsårgange. Beregningen af det skønnede elevgrundlag i 2035 tager udgangspunkt i årselevsaktivitet i 2024, som er fremskrevet med den demografiske udvikling frem mod 2035, og hvor der derudover er foretaget en række antagelser om elevers søgeadfærd efter reformen. Beregningen er beskrevet i flere detaljer i *Teknisk faktaark om opgørelsesmetode for talmateriale*.

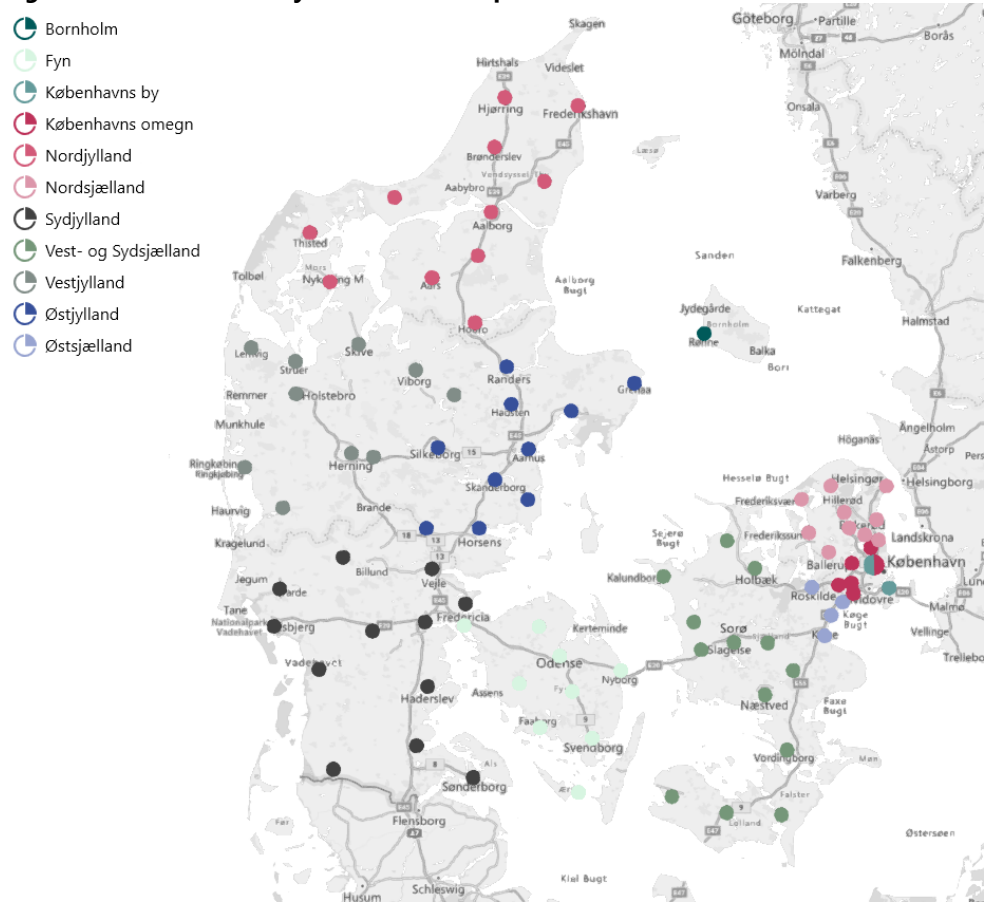
Datamaterialet tager udgangspunkt i en demografisk fremskrivning til 2035, idet dette årstal giver mulighed for at belyse de langsigtede strukturelle konsekvenser af udviklingen i ungdomsårgangene, herunder effekten af faldende elevtal. 2035 er valgt som referenceår frem for 2030 for at give et mere stabilt og langsigtet billede af udviklingen i ungdomsårgangene.

Data opgøres på landsdelsniveau, som vurderes at give en hensigtsmæssig balance mellem detaljeringsgrad og overblik og dermed understøtte analyser af sammenhænge i institutionslandskabet på tværs af lokale områder med fælles elevgrundlag.

Byområder

Pejlemærker for omlægning af institutionslandskabet samt for udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almen vcu tager udgangspunkt i de 87 byområder med ungdomsuddannelser i dag¹.

¹ Landbrugsskoler er ikke medtalt

Figur 1. Kort over de 87 byområder fordelt på de 11 landsdele.

Anm.: De 87 byområder er identificeret ved at have uddannelsesinstitutioner med bestand af elever den 30. september 2024 på gf1, 1.g hhx, htx og stx samt 15-18-årige elever i 1.g på hf. Landbrugsskoler er ikke inkluderet.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

I pejlemærker for omlægning af institutionslandskabet samt for udbudsplacering af epx indgår kategorisering af byområderne som hhv. mindre, mellemstore og større. Kategoriseringen har betydning for, hvilke pejlemærker der finder anvendelse for institutionerne i de enkelte byområder.

Kategoriseringen i hhv. mindre, mellemstore og større byområder beror på det skønnede antal årselever til gymnasiale uddannelser på offentlige selvejende institutioner i 2035 (epx, stx (inkl. pre-IB og IB), hhx og (htx)) i hver enkelt af de 87 byområder, jf. tabel 4.

Følgende inddelinger benyttes:

- Mindre byområder: [Under 1.000 årselever]
- Mellemstore byområder: [700-5.000 årselever]
- Større byområder: [Over 5.000 årselever]

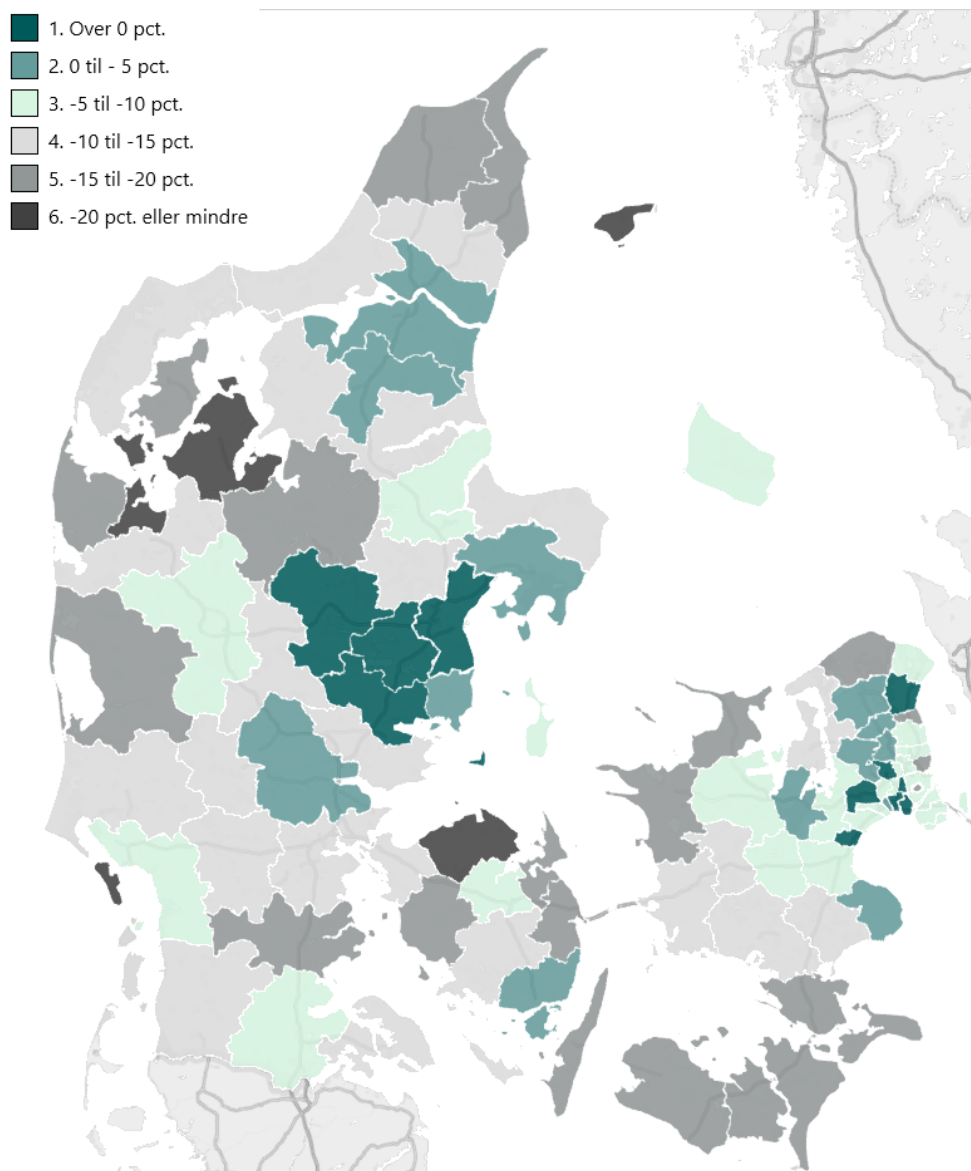
Overlap mellem kategorierne har til formål at sikre, at den kommende proces for omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet kan tilpasses lokale forhold, herunder forskelle i nuværende institutionsstruktur, elevgrundlag på erhvervsuddannelser og øvrige uddannelsesstilbud, fordeling af elever mellem uddannelser mv. En liste over kategoriseringen

af de 87 byområder fremgår af tabel 4 i appendiks sidst i notatet.

Demografisk fald i ungdomsårgangene

Omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet skal ses i lyset af dels etableringen af epx, dels den demografiske udvikling de kommende år, som indebærer, at ca. halvdelen af landets kommuner frem mod 2035 forventes at opleve et fald på mindst 10 pct. af de 15-18-årige, hvilket i fravær af en reform udfordrer mulighed for at opretholde den nuværende geografiske dækning af de nuværende gymnasiale uddannelser. Den kommunefordelte demografiudvikling frem mod 2035 for 15-18-årige fremgår af figur 2, mens den landsfordelte demografiudvikling fremgår af tabel 1.

Figur 2. Den demografiske udvikling blandt 15-18-årige opdelt efter bopælskommune, 2024-2035.

Anm.: Opgørelsen tager udgangspunkt i den faktiske befolkning pr. 1. januar 2024 og fremskriver den forventede befolkning pr. 1. januar 2035. Befolkningsfremskrivningen giver et bud på fremtidig befolkningsstørrelse og sammensætning med hensyn til køn, alder, kommune og herkomst. Dette gøres ud fra en række forudsætninger og antagelser om til- og fraflytning, dødelighed og fertilitet. Fremskrivningen tager udgangspunkt i, at udviklingen de seneste år fortsætter. Ofte er udviklingen i fx tilflytning en anden end antaget, og derfor vil fremskrivningen oftest ikke

ramme den faktiske befolkningsudvikling præcist.
Kilde: Danmarks statistik i samarbejde med DREAM, Statistikbanken tabel FRKM124.

Alle landsdele vil opleve et fald i antallet af 15-18-årige frem mod 2035, jf. tabel 1.

Tabel 1. Den demografiske udvikling blandt 15-18-årige opdelt efter bopælslandsdel, 2024-2035.

Region	Landsdel	Demografiudvikling, 2024-2035
Region Midtjylland	Vestjylland	-15 pct.
	Østjylland	-1 pct.
Region Nordjylland	Nordjylland	-10 pct.
Region Syddanmark	Fyn	-11 pct.
	Syddjylland	-10 pct.
Region Østdanmark	Bornholm	-10 pct.
	Byen København	-9 pct.
	Københavns omegn	-5 pct.
	Nordsjælland	-7 pct.
	Vest- og Sydsjælland	-13 pct.
	Østsjælland	-6 pct.
Landsplan		-8 pct.

Anm.: Se anmærkning til figur 2.
Kilde: Danmarks statistik i samarbejde med DREAM, Statistikbanken tabel FRKM124.

Skønnet betydning af skærpet karakterkrav

Som en del af en samlet reform af ungdomsuddannelserne blev det med *Aftale om en erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025* bestemt, at et skærpet karakterkrav til stx, hhx og htx vil træde i kraft i 2030.

På landsplan skønnes det, at ca. 15 pct. af eleverne i 1.g på stx, hhx og htx i 2024 ikke vil opfylde et skærpet karakterkrav (inkl. skøn for ændret adfærd), jf. tabel 2. Andelen skønnes dog at variere alt efter gymnasial uddannelse og på tværs af landsdele.

Tabel 2. Andel af elever på stx, hhx, og htx gymnasiale uddannelser i 2024, der skønnes at opfylde det kommende, skærpede karakterkrav, fordelt på landsdele efter institutioners beliggenhed.

Region	Landsdel	hhx	htx	stx	Total
Midtjylland	Vestjylland	81%	74%	86%	83%
	Østjylland	83%	87%	89%	87%
Nordjylland	Nordjylland	83%	81%	86%	85%
Syddanmark	Fyn	81%	84%	85%	84%

Region	Landsdel	hhx	htx	stx	Total
	Syddjylland	80%	85%	85%	83%
Østdanmark	Bornholm	74%	71%	89%	83%
	Københavns by	82%	86%	88%	86%
	Københavns omegn	72%	91%	87%	85%
	Nordsjælland	81%	82%	87%	86%
	Vest- og Sydsjælland	80%	79%	85%	83%
	Østsjælland	83%	85%	88%	86%
Landsplan		81%	84%	87%	85%

Anm.: Opgørelsen omfatter elever der var indskrevet 30. september 2024 i 1. g på de tre uddannelser. Elever skal opnå mindst 6,0 i både de afsluttende standpunktskarakterer og i de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen eller mindst 7,0 i de lovbundne prøver. De skal derudover have bestået folkeskolens afgangseksamen for at opnå retskrav på optagelse ved et skærpet karakterkrav. Beregninger er korrigeret for, hvor mange der skønnes fortsat at opnå adgang til stx, hhx og htx enten via en optagelsesprøve eller ved øget indsats i 9. klasse. Opgørelsen omfatter kun prøve- og standpunktskarakterer fra 9. klasse, og er korrigeret for, at mundtligt engelsk fremadrettet ikke er en del af de lovbundne prøver fra 9. klasse. Elever på 2-årig stx, Pre-IB, EB/IB og Dansk-fransk Bacalauréte er ikke medtaget. Elever på private institutioner er medtaget.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

Skønnet elevgrundlag (årselever) til gymnasiale uddannelser, 2035

På landsplan skønnes der i 2035 at være op mod 46.000 årselever på ep_x, jf. tabel 3. Det ses, at antallet af årselever samt fordelingen af årselever mellem gymnasiale uddannelser varierer alt efter landsdel.

Tabel 3. Skønnet antal gymnasiale årselever i 2035 fordelt efter region, landsdel for institutionernes beliggenhed og uddannelse

Region	Landsdel	Hhx	Htx	Stx*	Epx	Total
Midtjylland	Vestjylland	2.400 (23 pct.)	500 (5 pct.)	3.900 (37 pct.)	3.800 (36 pct.)	10.600 (100 pct.)
	Østjylland	5.000 (22 pct.)	1.200 (5 pct.)	10.100 (44 pct.)	6.900 (30 pct.)	23.200 (100 pct.)
Nordjylland	Nordjylland	2.800 (21 pct.)	800 (6 pct.)	5.100 (39 pct.)	4.500 (34 pct.)	13.200 (100 pct.)
Syddanmark	Fyn	1.700 (15 pct.)	500 (4pct.)	4.900 (43 pct.)	4.200 (37 pct.)	11.400 (100 pct.)
	Syddjylland	4.300 (24 pct.)	700 (4 pct.)	6.700 (37 pct.)	6.400 (35 pct.)	18.100 (100 pct.)
Østdanmark	Bornholm	100 (14 pct.)	-	300 (43 pct.)	300 (43 pct.)	700 (100 pct.)
	Københavns by	3.100 (15 pct.)	1.500 (7 pct.)	9.800 (49 pct.)	5.700 (28 pct.)	20.100 (100 pct.)
	Københavns omegn	1.000 (7 pct.)	1.000 (7 pct.)	8.000 (59 pct.)	3.600 (26 pct.)	13.600 (100 pct.)

Region	Landsdel	Hhx	Htx	Stx*	Epx	Total
	Nordsjælland	800 (7 pct.)	300 (3 pct.)	7.300 (63 pct.)	3.200 (28 pct.)	11.600 (100 pct.)
	Vest- og Sydsjælland	1.700 (15 pct.)	500 (4 pct.)	4.700 (42 pct.)	4.300 (38 pct.)	11.200 (100 pct.)
	Østsjælland	2.000 (21 pct.)	400 (4 pct.)	4.300 (45 pct.)	2.900 (30 pct.)	9.600 (100 pct.)
Landsplan		24.900 (17 pct.)	7.400 (5 pct.)	65.100 (45 pct.)	45.800 (32 pct.)	143.200 (100 pct.)

Anm.: Af ovenstående tabel 3 fremgår den skønnede elevvolumen i årselever til alle de gymnasiale fuldtidsuddannelser i 2035 med reform af ungdomsuddannelserne (etablering af epx samt skærpelse af karakterkrav til hhx, (htx) og stx til 6,0). Beregningerne tager udgangspunkt i elever der gik i 1.g (stx, hhx, htx), 1. hf eller på grundforløbets første del den 30. september 2024. Elever på grundforløbets 1. del på landbrugsskoler i målgruppen for epx er ikke inkluderet. For yderligere uddybning af beregningsforudsætningerne henvises til 'Teknisk faktaark om opgørelsen af aktivitetstal'. Andel gymnasiale elever på de enkelte uddannelser for hvert af de 11 landsdele fremgår i parentes.
*Stx inkluderer 2-årig stx, Dansk-fransk Bacalauréte, pre-IB, EB og IB. Værdier er afrundet til nærmeste 100, hvorfor summen af de enkelte kategorier kan afvige fra totalen.
Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

Appendiks

Af nedenstående tabel A1 fremgår det skønnede elevgrundlag til gymnasiale uddannelser i 2035 i de 87 byområder, kategorisering af byområdet på baggrund heraf samt et skøn for antallet af mulige udbud af epx, jf. uddybning af anvendelsen af pejlemærker for placering af epx.

Tabel A1. Kategorisering af de 87 byområder (rangeret efter skønnet antal gymnasiale årselever på offentlige selvejende institutioner, 2035)

Byområde	Skønnet antal gymnasiale årselever	Kategori
Storkøbenhavn	23.860	Større byområde
Aarhus	9.140	Større byområde
Aalborg	6.330	Større byområde
Odense	5.950	Større byområde
Roskilde	5.380	Større byområde
Vejle	3.900	Mellemstort byområde
Silkeborg	3.270	Mellemstort byområde
Kolding	2.920	Mellemstort byområde
Hillerød	2.920	Mellemstort byområde
Randers	2.800	Mellemstort byområde
Horsens	2.760	Mellemstort byområde
Køge	2.690	Mellemstort byområde
Esbjerg	2.460	Mellemstort byområde
Viborg	2.380	Mellemstort byområde
Herning	2.280	Mellemstort byområde
Taarnby/Ørestad	2.260	Mellemstort byområde
Ballerup	2.040	Mellemstort byområde
Næstved	2.010	Mellemstort byområde

Holbæk	1.980	Mellemstort byområde
Slagelse	1.970	Mellemstort byområde
Helsingør/Espergærde	1.880	Mellemstort byområde
Svendborg	1.880	Mellemstort byområde
Holstebro	1.860	Mellemstort byområde
Sønderborg	1.730	Mellemstort byområde
Skanderborg	1.600	Mellemstort byområde
Fredericia	1.540	Mellemstort byområde
Hjørring	1.360	Mellemstort byområde
Aabenraa	1.320	Mellemstort byområde
Birkerød	1.120	Mellemstort byområde
Nykøbing F	1.110	Mellemstort byområde
Frederikshavn	1.070	Mellemstort byområde
Albertslund	1.040	Mellemstort byområde
Haderslev	1.040	Mellemstort byområde
Nærum	1.040	Mellemstort byområde
Virum	1.030	Mellemstort byområde
Nyborg	1.000	Mellemstort byområde
Greve	1.000	Mellemstort byområde
Grenaa	950	Mindre/mellemstort byområde
Thisted	920	Mindre/mellemstort byområde
Skive	900	Mindre/mellemstort byområde
Ikast	900	Mindre/mellemstort byområde
Hadsten	890	Mindre/mellemstort byområde
Stenløse	870	Mindre/mellemstort byområde
Allerød	830	Mindre/mellemstort byområde
Varde	780	Mindre/mellemstort byområde
Frederikssund	730	Mindre/mellemstort byområde
Hørsholm	720	Mindre/mellemstort byområde
Aars	700	Mindre/mellemstort byområde
Rønne	700	Mindre/mellemstort byområde
Vordingborg	680	Mindre byområde
Skjern/Tarm	650	Mindre byområde
Rønde	640	Mindre byområde
Hobro	640	Mindre byområde
Odder	620	Mindre byområde
Glamsbjerg	610	Mindre byområde
Sorø	600	Mindre byområde
Helsingør	600	Mindre byområde
Solrød	590	Mindre byområde
Ribe	580	Mindre byområde
Høje-Taastrup	570	Mindre byområde
Ringsted	570	Mindre byområde
Tønder	570	Mindre byområde

Søndersø	550	Mindre byområde
Middelfart	540	Mindre byområde
Kalundborg	540	Mindre byområde
Vejen	530	Mindre byområde
Støvring	520	Mindre byområde
Ringkøbing	510	Mindre byområde
Grindsted	500	Mindre byområde
Struer	450	Mindre byområde
Haslev	430	Mindre byområde
Ringe	420	Mindre byområde
Frederiksværk	420	Mindre byområde
Brønderslev	420	Mindre byområde
Tørring	420	Mindre byområde
Nykøbing M	400	Mindre byområde
Dronninglund	380	Mindre byområde
Maribo	330	Mindre byområde
Lemvig/Nørre Nisum	310	Mindre byområde
Asnæs	300	Mindre byområde
Ishøj	300	Mindre byområde
Fjerritslev	290	Mindre byområde
Nakskov	290	Mindre byområde
Bjerringbro	250	Mindre byområde
Høng	150	Mindre byområde
Faaborg	140	Mindre byområde
Marstal	60	Mindre byområde

Anm.: Alle skøn er behæftet med betydelig usikkerhed, jf. *teknisk faktaark om opgørelsen af aktivitetstal*. Værdier er afrundet til nærmeste 10 elever. I opgørelsen er aktivitet på private institutioner samt landbrugsskoler frasorteret. Elever, som i dag går på et privat gymnasium og ikke opfylder kommende skærpet karakterkrav, er inkluderet i opgørelsen, da de skønnes og tilgå epk efter reformen. 2-årig stx er frasorteret. Pre-IB, EB og IB er inkluderet.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet